

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Iz 66, 1 – 13

Text: Iz 66, 13 *Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.*

Stojíme na počátku nového roku, a proto jsem pro své kázání zvolil verš, který se stal biblickým heslem pro rok 2016. Zní: „Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.“

První, co nás zarazí, je skutečnost, že Bůh se tu přirovnává k matce. To je zajímavé především pro příslušnice feministického hnutí. Bůh není jen náš Otec, ale i naše Matka. Ježíš, který se narodil do patriarchální společnosti, přirozeně nazýval Boha svým Otcem. Ale tak jako Izaiášovi, ani nám nic nebrání přirovnat Boha k matce. Zní to nezvykle, ale ve světle tohoto verše se lze také modlit: Matko naše, kteráž jsi v nebesích.

Izaiášův obrazný výrok, v němž se zdá, že Bůh sám sebe přirovnává k matce, je však podle souvislosti víceznačný. Tou matkou může být míněna i dcera Jeruzalémská, tedy starozákonní církev, skrze niž bude Hospodin těšit své věrné. O tři verše dříve totiž čteme: „Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! ... Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů, budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy. Budete sát nošeni v náručí, hýčkáni na kolenou. Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. V Jeruzalémě dojdete potěšení.“ Je-li tou matkou dcera jeruzalémská, tedy církev, pak už je jen krůček k výroku církevního otce Cypriána, který žil ve 3. stol. a řekl: Nemůže mít Boha za Otce, kdo nemá církev za matku. Stejný člověk stojí i za slavným výrokiem, že mimo církev není spásy. Zní to našim uším dost negativně a povýšeně, ale jen pokud vnímáme církev jako instituci, neřku-li jako lidskou organizaci, reprezentovanou především kněžími, kteří zprostředkovávají lidem spásu. Církev je však něco jiného. Církev jsou prostě všichni, kdo uvěřili v Ježíše Krista. A kdo věří v Syna Božího, ten není souzen, říká sám Ježíš v Janově evangelium. V tomto smyslu skutečně mimo církev není spásy, protože každý, kdo věří v Syna Božího, tvoří církev, má život věčný a na soud nepřijde. Toto pojetí církve jako společenství všech věřících máme mít především na mysli, když hledíme s jistými obavami do budoucích dnů.

Mnozí se ptají, jak to s naší církví bude. Jak to dopadne. Vnímáme-li církev jako Boží dílo, pak nás vůbec nemusí děsit představa, že tu jednou Českobratrská církev evangelická třeba vůbec nebude. Chápeme-li církev jako lidskou stavbu, kterou tu na zemi budujeme my a v níž chceme, aby přebýval Bůh, pak zcela jistě můžeme říci, že jednou se to celé rozpadne jako babylonská věž. Ale církev Kristova tím nebude nikterak dotčena. To je církev, kterou buduje Bůh a kterou žádné statistiky a kartotéky nepodchytí.

V tomto smyslu mluví Izaiáš v dnešní kapitole: Toto praví Hospodin: „Mým trůnem jsou nebesa a podnoží mých nohou země. Kdepak je ten dům, který mi chcete vybudovat? Kdepak je místo mého odpočínutí? Všechny tyto věci učinila moje ruka.“ Toto slovo cituje i první mučedník Štěpán, když říká: „Nejvyšší nepřebývá v chrámech, vystavených lidskýma rukama, jak praví prorok: Mým trůnem je nebe, a země podnoží mých nohou! Jaký chrám mi můžete vystavět, praví Hospodin, a je vůbec místo, kde bych mohl spočinout?“ Lidská stavba církve není zárukou Boží přítomnosti ani Boží přítomnost není závislá na existenci nějaké lidské instituce. Ani udržování náboženských kultů a rituálů nejsou znamením přítomnosti církve Kristovy na tomto světě. Vždyť, jak píše Izaiáš, „Člověk zabíjí v obět' býka i ubíjí člověka.“ Nebo ještě výrazněji je to řečeno v úvodu Izaiášova proroctví: „Slyšte slovo Hospodinovo: K čemu je mi množství vašich obětních hodů, praví Hospodin. Přesýtil jsem se zápalných obětí beranů i tuku vykrmených dobytčat, nemám zájem o krev býčků, beránků a kozlů. Že se mi chodíte ukazovat! Kdo po vás chce, abyste šlapali má nádvoří? Dny odpočinku a svolaná shromáždění; ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát. Z duše nenávidím vaše novoluní a slavnosti, jsou mi jen na obtíž, jsem vyčerpán, když je musím snášet.“ Boží lid, ačkoliv byl zničením jeruzalémského chrámu a zajetím poučený, že Bůh ke své přítomnosti a svému působení nepotřebuje chrám, znovu podléhal falešným domněnkám, že bude Hospodinova přítomnost a působení

zajištěnější, bude-li chrám vystavěn. Jakoby chrám a kult, a ne sám Hospodin, byl zárukou spásy. Hospodinův vzkaz, který zde prorok tlumočí, není namířen proti chrámu jako takovému, ale proti nenáležitému spoléhání na chrám, který je jen služebnou věcí. Zárukou spasení a života je Hospodin sám. On není vázán na chrám, na kostel, na církev ani na její kult, jak to vyznal už Šalomoun ve své modlitbě při posvěcení chrámu (1Kr 8,27).

Izaiáš tedy povzbuzuje všechny, kdo s obavami hledí vstříc budoucnosti a zvláště vstříc budoucnosti církve: Píše: „Dříve než ji přepadly porodní bolesti, porodila. Dříve než ji zachvátily porodní křeče, povila pacholík. Kdo slyšel kdy něco takového? Kdo co takového spatřil? Sotva se začala svíjet bolestí, už porodila sijónská dcera své syny.“ Dříve, než na dceru sionskou dopadly její bolesti, než se dostala do křečí a do krize, už začíná rašit něco nového. Už je tu nová generace, noví synové a dcery, noví věřící, jiní věřící, řekněme nová Kristova církev. A my se z toho máme radovat. Církev budoucnosti bude zcela jistě jiná, než je ta dnešní. A to je dobře. Kdosi jednou řekl: „Kdo chce, aby církev zůstala taková, jaká je, ten nechce, aby zůstala.“ Církev se musí proměňovat. Rodit vždy znovu. Hospodin ústy Izaiáše říká: Což já, který otvírám život, nemám umožnit narození? Když dávám plodnost, mám zavírat lůno? praví tvůj Bůh.“ Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete!“ Církev si má hýčkat své děti, svou novou generaci, a má své děti přijímat s láskou takové, jaké jsou. I když nejsou podle představ rodičů. Pak možná budou její děti rády sát z její slávy, jak píše Izaiáš. Škarohlídství, nesnášenlivost a podezírání církvi neprospívá. Hospodin naproti tomu říká: „Radujte se s dcerou jeruzalémskou a jásejte nad ní všichni, kdo ji milujete! Veselte se s ní, veselte, všichni, kdo jste nad ní truchlivali. Budete sát do sytosti potěšení z jejích prsů, budete s rozkoší pít plnými doušky z prsů její slávy. Toto praví Hospodin: "Hle, já k ní přivedu pokoj jako řeku a jako rozvodněný potok slávu pronárodů. Budete sát nošeni v náručí, hýčkáni na kolenou. Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. V Jeruzalémě dojdete potěšení.“ Bratři a sestry, cítíte z toho tu důvěrnou intimitu křesťanského společenství, intimitu vztahů a především intimitu toho nejužšího vztahu k Bohu?

Bratři a sestry, přemýšlíme-li na počátku roku nad naší církví, nad naším sborem a společenstvím, je právě tento Izaiášův obraz to, co bychom rádi ve sboru prožívali. Chceme, aby sbor byl místem, kde nově příchozí nalézají pokoj, radost, nasycení, utěšení, ukojení svých potřeb, kde Hospodin tohle všechno skrze společenství církve poskytuje. Jen si uvědomme, kolik nepokoje a neuspokojení prožívají lidé ve svých domovech. V jakém neutěšeném stavu se mnohé rodiny nacházejí. Manželství, která krachují. Děti, které nepoznaly mateřskou nebo otcovskou lásku. Kolik lidí si nese tato traumata celým životem. Ale Boží láska je jako láska mateřská. Podle Izaiáše Hospodin chová a hýčká své děti v Jeruzalémě něžně a s láskou jako matka. Jeruzalém, město pokoje a bezpečí, už nepozná úzkosti. A Boží lid, oprostěn od nepřátelství, nabude nové síly a bude se radovat. To je Izaiášovo proroctví, to je jeho vize pro Izrael. Jakou vizi má náš sbor? Co chceme, aby poskytoval? Co očekáváme a co sami nabízíme? Teplo rodinné lásky nebo studený kult? To je otázka nejen na faráře, ale především na staršovstvo a na každého z nás. Církev je přece místem, kde poznávám, že Bůh může naplnit moji potřebu lásky, potřebu být milován. Zakoušíme to? Zprostředkováváme tuto zkušenost druhým? Jen tak budeme moci těšit druhé, když sami zakusíme, co říká Hospodin: „Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit. V Jeruzalémě dojdete potěšení.“ Amen.

Modlitba: (Ž 63) *Bože, tys Bůh můj! Hledám tě za úsvitu, má duše po tobě žízní. Mé tělo touhou po tobě hyne ve vyschlé, prahnoucí, bezvodé zemi. Proto tě vyhledám ve svatyni, chci spatřit tvoji sílu a slávu; tvé milosrdenství je lepší než život, mé rty tě chválí zpěvem. Proto ti žehnám po celý život, v tvém jménu pozvedám dlaně. Má duše se sytí nejtučnější stravou, moje rty plesají, má ústa zpívají chválu. Ve stínu křídel tvých plesám. Má duše přilnula k tobě, tvá pravice mě pevně drží. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, tobě patří všechna čest i sláva. Tobě patří i nastávající rok, každý den našeho života. A tak se svěřujeme tvé lásce a milosti. Prosíme, buď s námi, s naší Zemí, v našem životním prostoru. Chraň své stvoření před kořistnickou rukou člověka. Ved' nás k účtě vůči tvému dílu na tomto světě. Prosíme, povzbuzuj nás, ať přispíváme svým jednáním k dobru a ne ke zlu na světě. Povzbuzuj nás k lásce, obětavosti, laskavosti a odvaze. Posiluj naši víru, že s tvou pomocí můžeme proměňovat své okolí. Posiluj v nás vědomí odpovědnosti za život, za svět, za své bližní. Pomáhej tam, kde hledáme možnosti, jak zachovat mír, pokoj a respekt k druhému. Zasáhni tam, kde se nám věci vymkly z rukou, a ztratili jsme nad sebou a svými sklony kontrolu. Pane, dej, ať jednáme jako dobří hospodáři v odpovědnosti tobě, svému Pánu a Spasiteli. V tebe doufáme, na tebe spoléháme, tobě věříme, tebe milujeme. Tobě buď s Otcem a Duchem svatým čest a sláva po všechny věky věků. Amen.*